

Sodišče: Vrhovno sodišče

Oddelek: Upravni oddelek

ECLI: ECLI:SI:VSRS:2018:X.IPS.160.2016

Evidenčna številka: VS00014271

Datum odločbe: 14.02.2018

Opravična številka II.stopnje: Sodba UPRS II U 199/2015

Senat: dr. Erik Kerševan (preds.), Marko Prijatelj (poroč.), Borivoj Rozman

Področje: CARINE - CIVILNO PROCESNO PRAVO

Institut: obračun uvoznih dajatev - carinski nadzor - naknadno preverjanje carinske deklaracije - dokazna vrednost - Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) - poročilo OLAF - nepreferencialno blago - poreklo blaga - potrdilo o poreklu blaga - dobra vera - protispisnost - izpodbijanje dejanskega stanja v reviziji - izpodbijanje dokazne ocene v revizijskem postopku

Zveza: Uredba Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti člen 220, 220/2-b. Uredba Sveta (ES) št. 515/97 z dne 13. marca 1997 o medsebojni pomoči med upravnimi organi držav članic in o sodelovanju med njimi in Komisijo zaradi zagotavljanja pravilnega izvajanja carinske in kmetijske zakonodaje člen 12. Uredba (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) člen 9. ZPP člen 339, 339/2-8, 339/2-15

Jedro

Poročila OLAF so dopustni dokazi v postopkih pred nacionalnimi organi, vendar pa morajo ti organi v okoliščinah konkretnih primerov presoditi, ali so ti dokazi zadostni za odločitev o zadevi.

Potrdila organov tretjih držav o nepreferencialnem poreklu blaga nimajo pri uporabi protidumpinških pravil EU nobene vloge in na njihovi podlagi zavezanec za plačilo carinskega dolga ne more graditi legitimnega pričakovanja za nasprotovanje naknadni vknjižbi carinskega dolga.¹ Uporaba b. točke drugega odstavka 220. člena CZS v obravnavani zadevi torej sploh ne pride v poštev.

Poleg tega je OZT potrdilo o poreklu blaga izdal na podlagi zavajajoče dokumentacije izvoznika. V tem primeru pa *napaka* tajskih carinskih organov ni posledica njihovega aktivnega ravnanja, kar je eden izmed treh kumulativnih pogojev, ki morajo biti izpolnjeni, da ne pride do naknadne vknjižbe carinskega dolga po 220. členu CZS.

Izrek

I. Revizija se zavrne.

II. Tožeča stranka trpi sama svoje stroške revizijskega postopka.

Obrazložitev

1. Z izpodbijano sodbo je prvostopenjsko sodišče na podlagi prvega odstavka 63. člena Zakona o upravnem sporu (v nadaljevanju ZUS-1) zavrnilo tožbo tožeče stranke (v nadaljevanju revidenta) zoper odločbo Carinske uprave RS, Carinskega urada Koper, št. DT 4242-125/2014-1 z dne 9. 4. 2014, v zvezi z odločbo Ministrstva za finance, št. DT 498-1-17/2014 z dne 31. 3. 2015, s katero je prvostopenjski carinski organ revidentu kot deklarantu in družbi A. S. R. O. iz Slovaške kot prejemniku blaga naložil naknadno plačilo carinskih dajatev za blago "Tkanine iz steklenih vlaken z odprto mrežno strukturo iz steklenih vlaken", sproščeno v prost promet z uvozno carinsko deklaracijo MRN, št. 12SI00603640694655 z dne 30. 6. 2011, v skupnem znesku 119.560,42 EUR. Dolgovani znesek sta carinska dolžnika dolžna plačati solidarno v roku 10 dni od vročitve odločbe, pri čemer pritožba ne zadrži izvršbe. Drugostopni organ je revidentovo pritožbo z odločbo, št. DT 498-1-17/2014 z dne 31. 3. 2015, kot neutemeljeno zavrnil.

2. Sodišče prve stopnje je v obrazložitvi izpodbijane sodbe pritrdilo odločitvi in razlogom carinskega organa. Carinski organ je v obravnavanem primeru pravilno kot dokaz uporabil listine, ki jih je pridobil od Evropskega urada za boj proti goljufijam (v nadaljevanju OLAF). Z navedenimi ugotovitvami je bil revident seznanjen še pred izdajo odločbe. Iz listin je razvidno, da je blago prispelo na Tajsko iz Kitajske, kar pomeni, da je potrdilo o nepreferencialnem poreklu izdano na podlagi napačnih ali nepravilnih podatkov in se šteje, da je poreklo blaga Kitajska. Pri tem ni bistveno, ali je listina o poreklu verodostojna ali ne. Dobra vera glede potrdila o poreklu je relevantna le z vidika uporabe 220(2)(b) člena Uredbe Sveta (EGS), št. 2913/92 z dne 12. 10. 1992, o uvedbi Carinskega zakonika skupnosti (UL L 302 z dne 19. 10. 1992 s spremembami, v nadaljevanju CZS), katerega pogoji pa niso izpolnjeni.

3. Zoper sodbo sodišča prve stopnje vlaga revident revizijo in se glede dovoljenosti sklicuje na 1. točko drugega odstavka 83. člena ZUS-1. Uveljavlja revizijska razloga zmotne uporabe materialnega prava in bistvenih kršitev določb postopka v upravnem sporu. Predlaga, da Vrhovno sodišče reviziji ugotovi ter spremeni sodbo sodišča prve stopnje tako, da tožbenemu zahtevku revidenta v celoti ugotovi oziroma podrejeno, da reviziji s sklepom ugotovi in izpodbijano sodbo razveljavi ter vrne zadevo v novo sojenje istemu ali drugemu senatu sodišča prve stopnje. Priglašča stroške revizijskega postopka.

4. Toženka je v odgovoru na revizijo predlagala njeno zavrnitev.

K I. točki izreka:

5. Revizija ni utemeljena.

6. Revizija je dovoljena na podlagi 1. točke drugega odstavka 83. člena ZUS-1,¹ ki določa, da je revizija dovoljena, če vrednost izpodbijanega dela dokončnega upravnega akta oziroma pravnomočne sodbe, če je sodišče odločalo meritorno, v zadevah, v katerih je pravica ali obveznost stranke izražena v denarni vrednosti, presega 20.000,00 EUR. Vrednost izpodbijanega dela dokončnega upravnega akta namreč znaša

119.560,42 EUR in torej presega 20.000,00 EUR.

7. Revizija je izredno pravno sredstvo proti pravnomočni sodbi sodišča prve stopnje (83. člen ZUS-1). Po prvem odstavku 85. člena ZUS-1 se lahko revizija vloži le zaradi bistvene kršitve določb postopka v upravnem sporu iz drugega in tretjega odstavka 75. člena ZUS-1 ter zaradi zmotne uporabe materialnega prava, za razliko od postopka s pritožbo, kjer se glede na 2. točko prvega odstavka 75. člena ZUS-1 preizkuša tudi pravilnost presoje postopka izdaje upravnega akta. Revizijsko sodišče izpodbija sodbo preizkusi le v delu, ki se z revizijo izpodbija, in v mejah razlogov, ki so v njem navedeni, po uradni dolžnosti pa pazi na pravilno uporabo materialnega prava (86. člen ZUS-1). V tem okviru je revizijsko sodišče v obravnavani zadevi tudi opravilo revizijski preizkus.

Dejansko stanje zadeve in dosedANJI potek postopka

8. Iz dejanskega stanja, ugotovljenega v upravnem postopku, na katero je svojo odločitev oprlo sodišče prve stopnje in na katero je revizijsko sodišče po drugem odstavku 85. člena ZUS-1 vezano, izhaja, da je revident kot deklarant v svojem imenu, a za tuj račun, pri izpostavi Koper 30. 6. 2011 vložil navedeno uvozno carinsko deklaracijo, po kateri se je sprostilo v prost promet blago po postopku 42 ter bilo deklarirano kot "Tkanine iz steklenih vlaken (mreža) z odprto mrežno strukturo iz steklenih vlaken, z velikostjo celice 5,5mm po dolžini in širini ter težo 145 g/m² in 160 g/m², skupne površine 887.200 m², uvrščeno v tarifno oznako 7019 59 00 kombinirane nomenklature (KN) s Taric kodo 10, z navedeno državo porekla Tajska. Pošiljatelj blaga je družba G. Tajska, prejemnik blaga je A. S.R.O., Slovaška, namembna država pa je Madžarska. V polju 47 je obračunana carina po 7,00 % stopnji, DDV ni bil obračunan v skladu z določbami 4. točke prvega odstavka 50. člena Zakona o davku na dodano vrednost.

9. Carinski urad je opravil naknadno preverjanje carinske deklaracije na podlagi 78. člena CZS. Vsebina preverjanja je bila preverjanje porekla blaga, uvoženega iz Tajske, v zvezi z opravljeno misijo OLAF, katerega namen je bilo ugotoviti dejansko poreklo tkanin z odprto mrežno strukturo iz steklenih vlaken, uvoženih v EU iz Tajske. Podatki in ugotovitve te delegacije so zbrani v Poročilu delegacije OLAF-a (Mission report) THOR, št. 29842 z dne 21. 11. 2013, v nadaljevanju Poročilo) s prilogami 1, 3, 5, 6, 7, 8, K-SI in 9 in aneksi 3A, 3B, 3C-4 in 3C-5. Na podlagi Poročila in njegovih prilog je carinski organ zaključil, da je blago, uvoženo po predmetni carinski deklaraciji, prispelo iz Republike Kitajske z vmesnim pretovorom v komercialni prosti coni Laem Chabang na Tajskem, kar pomeni, da je bilo potrdilo o nepreferencialnem tajskem poreklu izdano na podlagi napačnih ali nepravilnih podatkov in se šteje, da je poreklo blaga Kitajska. Posledično so bile premalo obračunane dajatve iz naslova protidampinških dajatev v zvezi z Uredbo Komisije (EU), št. 138/2011 z dne 16. 2. 2011, o uvedbi začasne protidampinške dajatve na uvoz nekaterih tkanin z odprto mrežno strukturo iz steklenih vlaken s poreklom iz Ljudske republike Kitajske,² in obresti. Tako odločitev sta potrdila carinski organ druge stopnje in sodišče prve stopnje.

10. Iz ugotovljenega dejanskega stanja izhaja še, da je iz Poročila OLAF in njegovih prilog razviden potek poslov, povezanih z izvozom obravnavanega blaga iz Kitajske v prosto cono Laem Chabang na Tajskem, njegovim pretovarjanjem in nadaljnjim izvozom v EU. Prikazana so podjetja, ki so v tem poslu sodelovala. Predmetno blago je prišlo iz Kitajske na Tajsko z uvoznima carinskima deklaracijama št. A0230540511688 in št. A0230540511543, kjer sta bili nato izdani tajski izvozni carinski deklaraciji št. A0271540504400, ki jo je spremljal tajski izvozni račun št. GFT11-004-1 in A0271540504405 z računom GFT11-055. Istovetnost blaga naj bi izhajala tudi iz prilog, v katerih je blago, prispelo iz Kitajske na Tajsko, in blago, prispelo v EU, zabeleženo z istim trgovskim nazivom, v enaki skupni količini in neto teži

(trgovski naziv "Fiberglass Mesh", njegovi skupni količini 1.256 PC in neto teži 135.296,00 kg). Priloga 3A izkazuje tajsko uvozno carinsko deklaracijo, priloga 3B pa tajsko izvozno deklaracijo, nadalje pa jih je mogoče povezati s prilogo 3C-4 in 3C-5 ter prilogo 8K-SI. Iz Priloge 9 izhaja, katere podatke je podjetje J. Logistics zagotovilo, ravno to pa so podatki za identificiranje pošiljke od prejema v skladišču tega podjetja v prosti coni do sprostitve blaga za izvoz. Delegacija OLAF je to podjetje tudi obiskala. Podatki v prilogah se nanašajo na podjetje G. Tajska, to podjetje pa se ni pojavljalo kot plačnik v razmerju do J. Logistics, ampak je to podjetje L. Ltd. Številke kontejnerjev iz priloge 3A in 3B se ne ujemajo s številkami kontejnerjev, navedenih v deklaracijah, saj v prilogi 3B navedene številke kontejnerjev ne pomenijo številke tistih kontejnerjev, po katerih je bilo blago izvoženo s Tajske v EU, temveč številke kontejnerjev, po katerih je bilo blago izvoženo iz Kitajske na Tajsko. Blago je bilo tudi ob uvozu iz Kitajske na Tajsko prijavljeno kot blago kitajskega porekla.

Glede dokazne vrednosti poročil OLAF

11. V revizijskem postopku ostaja sporno procesnopravno vprašanje, kakšno dokazno vrednost ima Poročilo OLAF v postopkih pred nacionalnimi sodnimi (in carinskimi) organi in ali je lahko tako poročilo edini dokaz za sprejem odločbe o naknadni odmeri carinskih dajatev. Revident namreč navaja, da se sodišče in carinska organa ne bi smeli zgolj opreti na ugotovitve OLAF, ampak bi morali sami izvesti ugotovitveni postopek ter mu zagotoviti, da brani svoje pravice v postopku. S tem smiselno zatrjuje, da je sodišče prve stopnje storilo bistveno kršitev določb postopka v upravnem sporu po 1. točki prvega odstavka 85. člena ZUS-1 v zvezi z 8. točko drugega odstavka 339. člena Zakona o pravnem postopku (v nadaljevanju ZPP), saj mu ni zagotovilo pravice do sodelovanja v postopku oziroma pravice do izjave.

12. Carinski organi prejema od OLAF-a, ki državam zagotavlja pomoč Komisije pri delovanju za zaščito finančnih interesov Evropske skupnosti pred goljufijami, sporočila, izdelana na podlagi Uredbe sveta (ES) št. 515/97 z dne 13. 3. 1997 o medsebojni pomoči med upravnimi organi držav članic o sodelovanju med njimi in Komisijo zaradi zagotavljanja pravilnega izvajanja carinske in kmetijske zakonodaje³. Informacije se v skladu s to uredbo sporočajo v poljubni obliki in so zaupne. Po 12. členu te uredbe lahko ugotovitve, potrdila, informacije, dokumente, ustrezne potrjene izvode in vse informacije, ki jih pridobijo uslužbenci zaprosenega organa in se sporočijo organu prosilcu v primerih pomoči, predvidenih v 4. do 11. členu, pristojni organi države članice zaprosenega organa uveljavljajo kot dokazno gradivo. V 9. členu Uredbe (ES), št. 1073/1999 z dne 25. maja 1999 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), pa je v zvezi s poročili o opravljeni preiskavi določeno, da je tako poročilo dopustni dokaz v upravnih ali sodnih postopkih države članice, v katerih se njihova uporaba izkaže za potrebno, na isti način in pod istimi pogoji kakor upravna poročila, ki jih pripravijo nacionalni upravni inšpektorji. Pri pripravi poročil se morajo upoštevati postopkovne zahteve, določene v nacionalni zakonodaji posamezne države članice.

13. Iz navedenih predpisov tako izhaja, da so Poročila OLAF dopustni dokazi v postopkih pred nacionalnimi organi, vendar pa morajo ti organi v okoliščinah konkretnih primerov presoditi, ali so ti dokazi zadostni za odločitev o zadevi. To potrjuje tudi sodna praksa Sodišča Evropske unije (v nadaljevanju SEU), po kateri pa morajo nacionalni carinski organi, če poročilo OLAF vsebuje le splošen opis zadevnega položaja, svoje zaključke utemeljiti še z dodatnimi dokazi (o tem SEU v zadevi C-407/16 z dne 26. oktobra 2017, 54. do 62. točka obrazložitve in v zadevi C-47/16 z dne 16. marca 2017, 48. točka). Sicer pa imajo široko diskrecijo glede izvedbe naknadnih preverjanj. Pri tem Vrhovno sodišče še dodaja, da drugačni zaključki tudi ne izhajajo iz sklepa sodišča prve stopnje evropskih skupnosti T-29/03 z dne 13. 7. 2004, na katerega se sklicuje revident. Iz tega sklepa le izhaja, da končna poročila niso sama

po sebi razlog za začetek upravnega ali sodnega postopka in v tem pogledu nimajo zavezujočega učinka. Ne izhaja pa stališče, da poročil ni mogoče uporabiti kot dokaz pred nacionalnimi carinskimi organi.

14. Revident navaja, da carinska organa in sodišče prve stopnje Poročila OLAF sploh niso dokazno ocenili in da je večina ugotovitev pomanjkljivih in nepodprtih z ustreznimi pisnimi dokazili, kar naj bi po revidentovo pomenilo, da se Poročilo s prilogami v obravnavani zadevi ne more uporabiti kot dokaz. Po stališču Vrhovnega sodišča so ti revizijski ugovori neutemeljeni, saj so se sodišče prve stopnje in carinska organa, na katerih obrazložitev se v podporo svojim zaključkom v skladu z 71. členom ZUS-1 sklicuje sodišče prve stopnje, v obrazložitvi sklicevali na Poročilo in na listinske dokaze, ki so bili priloženi Poročilu, to je priloge 1, 3, 5, 6, 7, 8K-SI, 9 in anekse 3A, 3B, 3C-4 in 3C-5 ter te listine tudi dokazno ocenili (več o tem v 16. do 19. točki te sodbe). Vse te listine so bile revidentu vročene še pred izdajo odmerne odločbe in je tako revident imel možnost podati pripombe in se do teh listin in zaključkov carinskega organa izjaviti, s čimer je bilo zadoščeno procesnim zahtevam po nacionalnem pravu.

O istovetnosti blaga

15. Prvo vprašanje, ki se je v postopku pojavilo, je bilo, ali je šlo pri blagu, ki je prišlo iz Kitajske, in blagu, ki je bilo s Tajske uvoženo v EU, za isto blago. Dokazna ocena sodišča prve stopnje in carinskih organov, da je šlo za isto blago, je del dejanskega stanja, ki ga z revizijo ni mogoče izpodbijati in je Vrhovno sodišče nanjo vezano.

16. Vrhovno sodišče pa je revizijske ugovore, da sploh ne obstajajo dokazi, na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti istovetnost blaga, presojalo z vidika zatrjevane bistvene kršitve določb postopka pred sodiščem prve stopnje, saj revident navaja, da določena dejstva iz Poročila in priloženih listin naj ne bi izhajala in naj bi bile te listine pomanjkljive. S tem se po mnenju revidenta sodišče prve stopnje tudi naj ne bi v zadostni meri opredelilo do njegovih tožbenih navedb in naj ne bi ustrezno obrazložilo, na podlagi česa sklepa, da je blago kitajskega in ne tajskega izvora. Revident s tem sodišču prve stopnje smiselno očita kršitev določb postopka po 1. točki prvega odstavka 85. člena ZUS-1 v zvezi z 8. in 15. točko drugega odstavka 339. člena ZPP.

17. Po presoji Vrhovnega sodišča so ti revizijski ugovori neutemeljeni. Protispisnost po 15. točki drugega odstavka 339. člena ZPP je podana takrat, ko je o odločilnih dejstvih nasprotje med tem, kar je navedeno v obrazložitvi sodbe o vsebini listin, in samimi temi listinami. Sodišče v tem primeru v razlogih sodbe vsebini listinskega gradiva pripiše drugačno vsebino, kot jo ima v resnici, na izvirnem papirju. Ta kršitev se rada zamenjuje s klasično zmotno ugotovitvijo dejanskega stanja in se uporablja kot izgovor za prikrivanje kritike dokazne ocene.⁴

18. Ravno za to gre po presoji Vrhovnega sodišča v obravnavani zadevi, saj revident z navedbami na 6. do 9. strani revizije dejansko izpodbija dokazno oceno sodišča prve stopnje, ki pomeni nedovoljeno izpodbijanje dejanskega stanja (drugi odstavek 85. člena ZUS-1). Konkretno v reviziji med drugim navaja, da iz prilog 3A in 3B naj ne bi bilo razvidno, katere informacije vsebujeta, saj sta nečitljivi, in da se številke kontejnerjev v teh listinah ne ujemajo. Navaja tudi, da poročilu OLAF ni priložena izjava družbe J. Logistics, ki je blago skladiščila, glede izpisov pošiljk. Trdi, da koda *izdelka* ni razvidna iz deklaracij in njihovih prilog, kar pomeni, da naj ne bi bila izkazana povezava med blagom oziroma da je blago iz Kitajske. Ker koda *izdelka* ni razvidna, povezava po mnenju revidenta tudi ne izhaja iz Priloge 9. Navaja, da tabela v prilogi 8K-SI zaradi zgornjih pomanjkljivosti ne more biti dokaz v postopku.

19. Po presoji Vrhovnega sodišča pa iz spisa izhaja, da imajo vse te listine enako vsebino, kot so jo ugotovili sodišče prve stopnje in carinska organa, na razloge katerih se je sodišče prve stopnje sklicevalo. Ta vsebina je povzeta tudi v 10. točki te sodbe, še podrobneje pa v 18. točki obrazložitve sodbe sodišče prve stopnje in v odločbah carinskih organov. Na podlagi teh listin je sodišče prve stopnje naredilo dokazno oceno, da gre za isto blago, ki izvira iz Kitajske, ki pa jo revident sedaj želi izpodbiti. Ker je sodba sodišča prve stopnje v zadostni meri obrazložena, protispisnost pa ni podana, so revizijski ugovori glede bistvenih kršitev določb postopka v upravnem sporu neutemeljeni. Vrhovno sodišče je tako vezano na dokazno oceno, da je šlo pri blagu, ki je prišlo iz Kitajske, in blagu, ki je bilo s Tajске uvoženo v EU, za isto blago.

Glede potrdila o poreklu blaga

20. Revident sodišču prve stopnje očita, da ni pravilno ugotovilo, da je bilo potrdilo o poreklu blaga, ki ga je izdal Tajski Oddelek za zunanjo trgovino pri Ministrstvu za gospodarstvo (v nadaljevanju OZT), nepravilno. Navaja, da bi takšna ugotovitev lahko temeljila le na ugotoviti, da so bile informacije, ki so jih izvozniki priskrbeli OZT, nepravilne, kar pa niti ni mogoče, saj izvozniki, kljub pozivu OZT, dodatnih informacij še niso predložili. Tudi v tem delu revident smiselno uveljavlja procesno kršitev iz 15. točke drugega odstavka 339. člena ZPP, saj naj odločitev ne bi imela podlage v dokaznih listinah.

21. Navedeno ne drži. Nepreferencialno poreklo blaga mora biti ugotovljeno z uporabo določb CZS. Vrhovno sodišče je v tej sodbi že potrdilo ugotovitev in obrazložitev sodišča prve stopnje, da iz poročila OLAF in njegovih prilog izhaja, da je bilo sporno blago proizvedeno in uvoženo iz Kitajske in da je bilo na Tajskem zgolj prepakirano. Skladno s pravili o nepreferencialnem blagu CZS je zato sporno blago pridobilo nepreferencialno kitajsko poreklo. Ker blago ne more imeti dvojnega porekla, je ob navedenem edino logičen zaključek, da je bilo potrdilo o poreklu blaga OZT, ki blagu daje tajsko poreklo, nepravilno, ker je temeljilo na nepravilnih informacijah izvoznikov. To jasno izhaja tudi iz 6. priloge poročila OLAF in tako ne drži navedba revidenta, da je sodišče prve stopnje to ugotovitev podalo brez podlage v dokaznem gradivu. Dodatno ugotavljanje pravilnosti potrdila o poreklu blaga, kot ga zahteva revident, pa bi bilo nesmiselno.

22. Neresnične so tudi revidentove navedbe, da sodišče prve stopnje ni ugotovilo, da je blago kitajskega porekla. V 13. točki izpodbijane sodbe se sodišče prve stopnje v celoti sklicuje na ugotovitve upravnega organa, iz katerih izhaja, da je bilo sporno blago ob uvozu na Tajsko deklarirano kot kitajsko.

23. Vrhovno sodišče še pojasnjuje, da so neupoštevne vse revizijske navedbe, ki se nanašajo na pravilnost in zakonitost upravnega postopka izdaje upravnega akta pred organi tožene stranke (npr. da sta odločbi prvostopenjskega in drugostopenjskega upravnega organa v nasprotju). Te kršitve postopka niso predmet revizijske presoje. Navedene kršitve so lahko predmet revizijske presoje le tedaj, če se izrazijo tudi v bistvenih kršitvah, ki jih stori sodišče prve stopnje v upravnem sporu. Vendar pa morajo biti kršitve ZUS-1 tudi ustrezno zatrjevane in utemeljene, saj nanje Vrhovno sodišče v reviziji ne pazi po uradni dolžnosti, temveč odloča le v mejah razlogov, navedenih v reviziji. Revident pa ne pove, v čem naj bi kršitev upravnega postopka vplivala na zakonitost in pravilnost sodbe. Revident navedb o kršitvi norm ZUS-1 sploh ne poda.

O dobri veri revidenta

24. Revident še podaja stališče, da ne bi smelo priti do naknadne vknjižbe carinskega dolga, ker je sam

ravnal v dobri veri in je storil vse, kar je bilo v njegovi moči, da bi se prepričal o verodostojnosti potrdila o poreklu blaga. OZT je namreč tajski državni organ, ki tudi sam še ni odločil o verodostojnosti izdanega potrdila, zato tega ni mogoče naložiti revidentu. Revident torej smiselno nasprotuje naknadni vknjižbi carinskega dolga s sklicevanjem na svoje legitimno pričakovanje, da do takšne vknjižbe ne bo prišlo (b. točka drugega odstavka 220. člena CZS).

25. V skladu z b. točko drugega odstavka 220. člena zakonika CZS pristojni organi naknadno ne vknjižijo uvoznih dajatev, če so izpolnjeni trije kumulativni pogoji. Najprej, dajatve niso bile pobrane po napaki pristojnih organov, nato mora biti *napaka*, ki so jo ti storili, taka, da je oseba, zavezana plačilu, ki je ravnala v dobri veri, ni mogla spoznati in nazadnje, ta oseba je morala upoštevati vse določbe veljavne zakonodaje v zvezi s carinskimi deklaracijami.⁵

26. Namen opisane ureditve je v varovanju legitimnega pričakovanja zavezanca glede utemeljenosti vseh dejavnikov, ki se upoštevajo pri odločitvi, ali se carine lahko naknadno izterjajo ali ne. Vendar pa ta določba varuje legitimno pričakovanje zavezanca le, če so pristojni organi sami ustvarili podlago za pričakovanje zavezanca.⁶

27. V obravnavani zadevi je OZT izdal potrdilo o nepreferencialnem poreklu blaga. OZT ima sicer res po Uredbi (EU) št. 978/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi sheme splošnih tarifnih preferencialov in razveljavitvi uredbe Sveta (ES) št. 732/2008 pristojnost za izdajo "obrazcev A", ki blagu zagotovijo preferencialno poreklo v sistemu splošnih trgovinskih preferencialov, vendar takega obrazca v obravnavanem primeru OZT ni izdal, kar izhaja iz ugotovitev carinskih organov in sodišča prve stopnje. Potrdila organov tretjih držav o nepreferencialnem poreklu blaga pa nimajo pri uporabi protidumpinških pravil EU nobene vloge in na njihovi podlagi zavezanec za plačilo carinskega dolga ne more graditi legitimnega pričakovanja za nasprotovanje naknadni vknjižbi carinskega dolga.⁷ Uporaba b. točke drugega odstavka 220. člena CZS v obravnavani zadevi torej sploh ne pride v poštev.

28. Vrhovno sodišče revidentu tudi pojasnjuje, da je deklarant kot strokovnjak na svojem področju v primeru uvedbe protidumpinških dajatev za določeno blago zavezan k večji skrbnosti pri ugotavljanju porekla blaga, ki ga uvaža v EU. V obravnavanem primeru je EU že leta 2011 uvedla protidumpinško dajatev na uvoz nekaterih tkanin z odprto mrežno strukturo iz steklenih vlaken s poreklom iz Kitajske. Revident bi zato moral pri uvozu takšnega blaga z daljnega vzhoda ravnati z višjo ravnijsko skrbnosti kot običajno.

29. Poleg tega sta carinski organ in sodišče prve stopnje ugotovila, da je OZT potrdilo o poreklu blaga izdal na podlagi zavajajoče dokumentacije izvoznika. V tem primeru pa *napaka* tajskih carinskih organov ni posledica njihovega aktivnega ravnanja, kar je eden izmed treh kumulativnih pogojev, ki morajo biti izpolnjeni, da ne pride do naknadne vknjižbe carinskega dolga po 220. členu CZS.⁸ Zato se tudi v sistemu splošnih trgovinskih preferencialov (v primeru izdaje "obrazca A") revident ne bi mogel sklicevati na svoje legitimno pričakovanje, da mu ne bo naknadno naloženo plačilo carinskega dolga. V tem primeru bi bila lahko zmotna izdaja potrdil o poreklu blaga *napaka* tajskih carinskih organov le, če so se ti zavedali ali bi se morali zavedati, da sporno blago ni ustrezalo pogojem, ki so določeni za upravičenost preferencialne obravnave,⁹ teh trditev pa revident niti ne poda.

Sklepno

30. Ker niso podani razlogi, ki jih uveljavlja revizija, in ne razlogi na katere pazi sodišče po uradni

dolžnosti, je Vrhovno sodišče na podlagi 92. člena ZUS-1 revizijo kot neutemeljeno zavrnilo.

K II. točki izreka:

31. Ker revident z revizijo ni uspel, v skladu s prvim odstavkom 154. člena in prvim odstavkom 165. člena ZPP v zvezi s prvim odstavkom 22. člena ZUS-1 sam trpi svoje stroške revizijskih postopkov.

¹ Z novelo ZPP-E (Uradni list RS, št. 10/2017) so bili črtani 83. člen in 86. do 91. člen ZUS-1 (drugi odstavek 122. člena ZPP-E). Ker je bila v obravnavanem primeru izpodbijana sodba sodišča prve stopnje izdana pred začetkom uporabe ZPP-E, to je pred 14. 9. 2017, se revizijski postopek konča po do tedaj veljavnem ZPP (tretji odstavek 125. člena ZPP-E) in posledično po dotedanjih določbah ZUS-1.

² V povezavi z Izvedbeno uredbo Sveta (EU) št. 791/2011 z dne 3. avgusta 2011 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve in dokončnem pobiranju začasne dajatve, uvedene na uvoz nekaterih tkanin z odprto mrežno strukturo iz steklenih vlaken s poreklom iz Ljudske Republike Kitajske.

³ Spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 807/2003 z dne 14. aprila 2003 in Uredbo (ES) št. 766/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 in v zvezi z Uredbo (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. 5. 1999 o preiskavah, ki jih izvaja OLAF (UL L 136/99), razveljavljeno z Uredbo (EU, EURATOM), št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013, objavljeno v UL L 248 z dne 18. 9. 2013.

⁴ O tem tudi J. Zobec in drugi, Pravdni postopek, zakon s komentarjem, 3. knjiga, GV Založba, Ljubljana 2009, stran 313.

⁵ Tako SEU v zadevi Biegi Nahrungsmittel GmbH, C-499/03 P z dne 3. marca 2005, 46. točka.

⁶ Tako SEU v zadevi Agrover Srl, C-173/06 z dne 18. oktobra 2007, 31. točka.

⁷ Tako Evropska komisija v odločitvi REM 01/2012 z dne 13. 7. 2012, 29. točka.

⁸ Glej SEU v zadevi Biegi Nahrungsmittel GmbH, C-499/03 P z dne 3. marca 2005, 46. točka.

⁹ Tako SEU v zadevi C-47/16 Veloserviss z dne 16. marca 2017, točke 29, 30 in 31.

Datum zadnje spremembe: 30.08.2018